

Клімат майбутнього без загрози для життя!

Робоча Група екологічних неурядових організацій України
з питань зміни клімату:
www.climategroup.org.ua,
тел: 507-06-16, факс 507-06-17
вул. Комінтерну 1, 01032 Київ

28 січня 2009 року

№1-09

Прем'єр-міністру України
п. Тимошенко Юлії Володимирівні
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2
тел. 254-05-84

Щодо виконання зобов'язань зі зміни клімату

Шановна Юлія Володимирівно!

До Вас звертається Робоча група українських неурядових організацій з проблеми зміни клімату (РГ УНО ПЗК, www.climategroup.org.ua), у складі 18 легалізованих екологічних громадських організацій з різних регіонів України. РГ ПЗК співпрацюють з метою реалізації права громадян на життя в безпечному навколишньому середовищі у зв'язку із загрозою глобальної зміни клімату.

Активно долучаючись до розроблення політики з питань зміни клімату в Україні, РГ ПЗК вимушена констатувати неналежний рівень виконання взятих Україною зобов'язань по боротьбі зі зміни клімату.

I. Бездіяльність Мінприроди:

У 2008 році Міжнародною благодійною організацією «Екологія-Право-Людина» (ЕПЛ), яка є членом РГ ПЗК, подано позов до суду у зв'язку із **невиконанням Міністерством охорони навколишнього природного середовища¹ (Мінприроди) обов'язків зі зміни клімату**, передбачених Рамковою конвенцією ООН зі зміни клімату (РКООНЗК) та Кіотським протоколом до неї і нормами національного законодавства, яке приймається задля імплементації вищевказаних міжнародних документів.

Суд прийняв рішення про **визнання протиправною бездіяльністю Міністерства охорони навколишнього природного середовища щодо виконання зобов'язань зі зміни клімату**, а саме окремих положень РКООНЗК, Кіотського протоколу, Національного плану заходів з реалізації положень Кіотського протоколу затвердженого Розпорядженням КМУ від 18.08.05 № 346-р, рішення Ради РНБО затвердженого Указом Президента України від 20.07.07 № 658/2007 та Указу Президента України від 12.09.05 № 1239/2005. До виконання окремих положень цих документів суд зобов'язав Мінприроди. Хоча рішення винесено ще у липні 2008 року, активних заходів з боку Мінприроди, спрямованих на виконання приписів суду не спостерігається.

II. Бездіяльність Національного агентства екологічних інвестицій України (Нацеконінвестагентства):

¹ Мінприроди призначено координатором заходів, спрямованих на реалізації положень Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та Кіотського протоколу до неї згідно Указу Президента України від 12.09.05 № 1239/2005

Клімат майбутнього без загрози для життя!

Робоча Група екологічних неурядових організацій України
з питань зміни клімату:
www.climategroup.org.ua,
тел: 507-06-16, факс 507-06-17
вул. Комінтерну 1, 01032 Київ

28 січня 2009 року

№1-09

17 квітня 2008 року Постановою КМУ № 392 Про забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України за Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату та Кіотським протоколом до неї Нацеконінвестагентство визначено органом, уповноваженим на

провадження міжнародної діяльності за Кіотським протоколом до РКООНЗК. Нацеконінвестагентство України відповідно до положення "Про Національне агентство екологічних інвестицій України" є центральним органом виконавчої влади, **діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України** через Міністра охорони навколишнього природного середовища. Нацеконінвестагентство організує у межах своїх повноважень виконання актів законодавства, здійснює контроль за їх реалізацією, узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє та подає Міністрові охорони навколишнього природного середовища пропозиції щодо вдосконалення законодавства.

А) Коментарі до проектів нормативно-правових актів:

У РГ ПЗК є зауваження щодо практики розвитку законодавства зі зміни клімату в Україні, так як численна кількість підзаконних нормативно-правових актів приймається **без залучення представників громадськості в Україні**. Деякі проекти нормативних документів, (та не всі), хоч і оприлюднюються на сайті Нацеконінвестагентства, але це здійснюється таким чином, що не зрозуміло, який термін прийому коментарів до проектів документів. Відповіді на запропоновані коментарі та інформацію про аналіз коментарів до проектів нормативних документів громадськість не отримує та реальне обговорення коментарів не відбувається.

Серед тих нормативних документів, які прийняті без попереднього обговорення із громадськістю та проекти яких не оприлюднювалися на сайті Нацеконінвестагентства наступні: Інструкція про порядок реалізації проектів спільного впровадження за національною процедурою від 07.11.08, Порядок проведення національної інвентаризації антропогенних викидів із джерел та поглинання поглиначами парникових газів затвердженого Наказом Нацеконінвестагентства від 24.10.08 № 58, Наказ Національного агентства екологічних інвестицій України від 25 червня 2008 року N 33 Про затвердження Вимог до підготовки проектів спільного впровадження, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 липня 2008 р. за N 665/15356, Наказ Національного агентства екологічних інвестицій України від 25 червня 2008 р. N 32 " Про затвердження Вимог до документів, у яких обґрунтовуються обсяги антропогенних викидів та абсорбції парникових газів, для отримання листа-підтримки власником джерела викидів, на якому планується реалізація проекту спільного впровадження", зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 липня 2008 р. за N 664/15355, Постанова Кабінету Міністрів України від 16 липня 2008 р. N 642 Про внесення змін до Порядку розгляду, схвалення та реалізації проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій у період дії зобов'язань сторонами Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.2008 р № 221 "Про затвердження Порядку розгляду, схвалення та реалізації проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій у період дії зобов'язань сторонами Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату", та ін..

В той же час відповідно до “Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля” - зацікавлена громадськість адекватно, своєчасно та ефективно інформується, залежно від обставин, або шляхом публічного повідомлення, або в індивідуальному порядку на початковому етапі процедури прийняття рішень з питань, що стосуються навколишнього середовища (ч.2 ст. 6). Відповідно до положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля від 18.12.03 № 168 (Положення про участь громадськості) серед переліку питань, які можуть справити вплив на стан довкілля, до обговорення яких залучається громадськість, є в тому числі і підготовка проектів нормативно-правових актів (п. 1.4).

Відповідно до Постанови КМУ від 15.10.04 № 1378 «Про затвердження порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики» органи виконавчої влади щороку складають орієнтовний план консультацій з громадськістю, організацію та проведення яких повинен забезпечити орган виконавчої влади, який безпосередньо готує пропозиції, пов'язані із формуванням та реалізацією державної політики у визначеній сфері, або виступає головним розробником нормативно-правового акта. Нацекоінвестагентством такий план консультацій із громадськістю на 2008 рік було розроблено, але при цьому **консультації з громадськістю протягом 2008 року не проводилися.**

РГПЗК неодноразово надсилали свої коментарі до проектів нормативно-правових актів, але **оприлюднення повідомлення про врахування чи відхилення тих чи інших коментарів не відбувається**, що свідчить про порушення національного та міжнародного законодавства про участь громадськості у прийнятті рішень з питань, що стосуються довкілля, оскільки у Законі України “Про звернення громадян” зазначено - Органи державної влади і місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форм власності, об'єднання громадян, посадові особи зобов'язані розглянути пропозиції (зауваження) та повідомити громадянина про результати розгляду (ст. 14). Також відповідно до п. 26, 28, 29 Постанови КМУ від 15.10.04 № 1378 результати публічного громадського обговорення доводяться органом виконавчої влади до відома громадськості шляхом оприлюднення в засобах масової інформації з обов'язковим обґрунтуванням прийнятого рішення та відхилення альтернативних рішень. Хоча

Наголошуємо на тому, що рішення, прийняті з порушенням норм Положення про участь громадськості **може бути оскаржене** зацікавленими особами у передбаченому законом порядку (п. 2.17 Положення про участь громадськості).

Б) Робота громадської ради при Нацекоінвестагентстві:

Протягом 2008 року громадська рада при Нацекоінвестагентстві не скликала, що унеможливило забезпечення участі громадськості у прийнятті рішень. Останнє засідання громадської ради відбулося у січні 2008 року. Тому ми констатуємо, що організація Нацекоінвестагентством залучення громадськості до прийняття рішень з питань довкілля (а саме у сфері зміни клімату) в Україні не відбувається. На сайті Нацекоінвестагентства відсутня будь-яка інформація щодо проведених консультацій з громадськістю і рубрики даного сайту, що стосуються питань «консультацій з громадськістю», «звернень громадян» є неактивовані (не містять жодної інформації).

В) Реєстр антропогенних викидів та абсорбції парникових газів:

Постановою КМУ від 28.05.08 № 504 затверджено Положення про Національний електронний реєстр антропогенних викидів та абсорбції парникових газів (Реєстр антропогенних викидів). Ми хочемо зауважити, що при прийнятті Положення про Реєстр антропогенних викидів не враховані ті важливі коментарі представників громадськості, що стосуються доступу до інформації, яка міститься в реєстрі, і яка повинна бути відкритою згідно міжнародних документів, а саме, Рішення Конференції сторін 13/СМР.² До такої відкритої інформації повинна належати наприклад, інформація про рахунки в Реєстрі, власників рахунків, період дії тих чи інших зобов'язань, інформацію про проекти згідно статті 6 Кіотського протоколу, їх моніторинг та ін.

В Україні доступу до даного Реєстру громадськості взагалі не надано, і хоча сайт Реєстру створено,³ там жодної інформації не міститься.

В той же час, згідно положення про Реєстр антропогенних викидів, *«частина інформації, зміст якої визначається Нацекоінвестагентством, поширюється через засоби масової інформації»* (абз. 6 ч. 4). Наголошуємо на тому, що вищевказане положення п. 4 створює можливості для зловживань, надаючи Нацекоінвестагентству можливості визначати, доступ до якої інформації забезпечувати, а до якої ні. Нацекоінвестагентство не є органом, який може бути відповідальним за розроблення державної інформаційної політики, тим більше встановлювати певні обмеження та визначати, яка інформація є відкритою чи закритою, оскільки відповідно до ч. 3 ст. 29 Закону України «Про інформацію», **обмеження права на одержання відкритої інформації забороняється законом**. Інформація, яка міститься в Реєстрі, не належить ні до конфіденційної, оскільки вона не передбачена в переліку ст. 30 Закону України «Про інформацію», ні до таємної, оскільки не міститься в переліку ст. 6 Закону України «Про державну таємницю».

Г) Обговорення позиції щодо міжнародної торгівлі квотами, підготовленої Робочою групою з питань зміни клімату (РГПЗК).

РГПЗК підготувала позицію щодо міжнародної торгівлі квотами на викиди парникових газів Україною. Даний документ було надіслано в тому числі у Нацекоінвестагентство із проханням організації громадського обговорення даного документу для визначення пріоритетних напрямків політики України у сфері міжнародної торгівлі квотами, право на здійснення якої має Україна згідно Кіотського протоколу.

Хоч дана позиція була надіслана ще у вересні 2008 року, не зважаючи на численні прохання громадськості, станом на грудень 2008 року громадське обговорення даного документу не організовувалося, що також є порушення законодавства про участь громадськості, зазначеного вище.

РГПЗК вимагає вжиття заходів щодо:

- **налагодження процедури обговорення проектів нормативно-правових актів;**
- **проведення консультацій з громадськістю згідно підготовленого плану консультацій, які готується на рік, із залученням громадської ради при Нацекоінвестагентстві;**
- **забезпечення доступу громадськості до Реєстру антропогенних викидів;**

² <http://unfccc.int/documentation/decisions/items/cop7/3597.php#beg>

³ <http://www.carbonunitsregistry.gov.ua/>

- **організації обговорення позиції РГПЗК на міжнародну торгівлю квотами на викиди парникових газів Україною;**
- **висвітлення інформації про роботу Нацеконвєстагентства на сайті цього органу державної виконавчої влади.**

РГПЗК наголошує на тому, що в Україні, як констатовано на рівні підзаконних нормативно-правових актів, не створення ефективної системи контролю за станом виконавської дисципліни, **не запровадження оцінки якості виконання покладених на органи виконавчої влади завдань** (абз. 3 Постанови КМУ від 13.05.2004 № 630 «Про стан виконавської дисципліни в органах виконавчої влади та заходи щодо її зміцнення»); визнано **недостатньою роботу центральних та місцевих органів виконавчої влади з виконання законів України, актів та доручень Президента України і Кабінету Міністрів України** (п. 1 Розпорядження КМУ від 24.02.2003 № 70-р Про стан виконавської дисципліни та заходи щодо посилення контролю і підвищення відповідальності керівників центральних та місцевих органів виконавчої влади за своєчасне і безумовне виконання законів України, актів і доручень президента України і Кабінету Міністрів України);

Тому, ми вимагаємо **покращення роботи органів виконавчої влади із контролю за виконанням норм національного та міжнародного законодавства України та проінформувати РГ ПЗК про результати вжиття заходів.**

Дякуємо за увагу.

З повагою та надією на співпрацю,
Голова Робочої Групи з питань зміни клімату,
Ірина Ставчук,

Тел.: (044) 353 78 42

Виконавець Булгакова Мар'яна, 8 (0322) 25 76 82